

MB102 – 12. demonstrovaná cvičení

Řešení písemky a vektorové prostory funkcí

Masarykova univerzita
Fakulta informatiky

6.5. 2008

Plán přednášky

- 1 Písemka
- 2 Domácí úlohy z minulého týdne
- 3 Návodné úlohy

Příklad 1. *Vyšetřete průběh funkce*

$$\frac{x^2 - 7x + 12}{x - 2}$$

Příklad 1. *Vyšetřete průběh funkce*

$$\frac{x^2 - 7x + 12}{x - 2}$$

Řešení. Def. obor $\mathbb{R} \setminus \{2\}$, nulové body 3, 4, lok. maximum v bodě $2 - \sqrt{2}$, lok. minimum v bodě $2 + \sqrt{2}$. Na intervalu $(-\infty, 2 - \sqrt{2})$ rostoucí, na $(-\sqrt{2}, 2)$ klesající, na $(2, 2 + \sqrt{2})$ klesající, na $(2 + \sqrt{2}, \infty)$ rostoucí. Na intervalu $(-\infty, 2)$ konkávní, na $(2, \infty)$ konvexní. Asymptota bez směrnice $x = 2$, asymptota se směrnicí $y = x - 5$. □

Příklad 2. *Rozviňte do mocninné řady funkci $\sin^2(x)$ v bodě $\pi/4$ a určete pro která $x \in \mathbb{R}$ tato řada konverguje.*

Příklad 2. Rozviňte do mocninné řady funkci $\sin^2(x)$ v bodě $\pi/4$ a určete pro která $x \in \mathbb{R}$ tato řada konverguje.

Řešení.

$$f(x) = 1/2 + \sum_{i=0}^{\infty} \frac{(-1)^i 2^{2i}}{(2i+1)!} \left(x - \frac{\pi}{4}\right)^{2i+1}$$

Řada konverguje pro všechna $x \in \mathbb{R}$.

Příklad 3. Určete parametr $a \in \mathbb{R}$ tak, aby $\int_0^1 f(x)$, kde $f(x) = a^2x + a\sqrt{1-x^2} + 1$ nabýval své extrémální hodnoty. Určete o jaký extrém se jedná.

Příklad 3. Určete parametr $a \in \mathbb{R}$ tak, aby $\int_0^1 f(x)$, kde $f(x) = a^2x + a\sqrt{1-x^2} + 1$ nabýval své extrémální hodnoty. Určete o jaký extrém se jedná.

Řešení. $a = -\pi/4$

Příklad 1. *Vyšetřete průběh funkce*

$$\frac{x^2 - 7x + 10}{x - 3}$$

Příklad 1. *Vyšetřete průběh funkce*

$$\frac{x^2 - 7x + 10}{x - 3}$$

Řešení. Def. obor $\mathbb{R} \setminus \{3\}$, nulové body $x = 2$, $x = 5$. Nemá extrémů, na int. $(-\infty, 3)$ konvexní, na $(3, \infty)$ konkávní, asymptota bez směrnice $x = 3$, se směrnicí $y = x - 4$. $\square$

Příklad 2. *Rozviňte do mocninné řady funkci $\cos^2(x)$ v bodě $\pi/4$ a určete pro která $x \in \mathbb{R}$ tato řada konverguje.*

Příklad 2. Rozviňte do mocninné řady funkci $\cos^2(x)$ v bodě $\pi/4$ a určete pro která $x \in \mathbb{R}$ tato řada konverguje.

Řešení.

$$f(x) = 1/2 + \sum_{i=0}^{\infty} \frac{(-1)^{i+1} 2^{2i}}{(2i+1)!} \left(x - \frac{\pi}{4}\right)^{2i+1}.$$

Řada konverguje pro všechna $x \in \mathbb{R}$.

□

Příklad 3. Určete parametr $a \in \mathbb{R}$ tak, aby $\int_0^{\pi/4} f(x) dx$, kde $f(x) = a^2x + ax^2 \sin(x) + 1$ nabýval své extrémální hodnoty. Určete o jaký extrém se jedná.

Příklad 3. Určete parametr $a \in \mathbb{R}$ tak, aby $\int_0^{\pi/4} f(x) dx$, kde $f(x) = a^2x + ax^2 \sin(x) + 1$ nabýval své extrémální hodnoty. Určete o jaký extrém se jedná.

Řešení. $a = \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{4\sqrt{2}}{\pi} - \frac{(16\sqrt{2}+32)}{\pi^2} \right)$.

□

Plán přednášky

- 1 Písemka
- 2 Domácí úlohy z minulého týdne
- 3 Návodné úlohy

Příklad 1. Rozviňte do mocninné řady funkci $f(x) = e^{-3x}$ v bodě 0 a určete, pro která $x \in \mathbb{R}$ konverguje. Rozhodněte, zda je tato konvergence stejnoměrná.

Příklad 1. Rozviňte do mocninné řady funkci $f(x) = e^{-3x}$ v bodě 0 a určete, pro která $x \in \mathbb{R}$ konverguje. Rozhodněte, zda je tato konvergence stejnoměrná.

Řešení. $f(x) = 1 + \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{3^n}{n!} x^n$ Podílovým kriteriem konverguje pro všechna $x \in \mathbb{R}$. □

Příklad 2. *Udejte příklad posloupnosti spojitých funkcí na uzavřeném intervalu, která bodově konverguje ke spojitě funkci na tomto intervalu a přitom tato konvergence není stejnoměrná.*

Příklad 2. Udejte příklad posloupnosti spojitých funkcí na uzavřeném intervalu, která bodově konverguje ke spojitě funkci na tomto intervalu a přitom tato konvergence není stejnoměrná.

Řešení.

$$f_n = \begin{cases} nx & \text{pro } x \in \langle 0, \frac{1}{n} \rangle \\ -nx + 2 & \text{pro } x \in \langle \frac{1}{n}, \frac{2}{n} \rangle \\ 0 & \text{jinak} \end{cases}$$

□

Příklad 3. *Určete následující limitu (postup výpočtu zdůvodněte):*

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^{\infty} \frac{\cos\left(\frac{x}{n}\right)}{\left(1 + \frac{x}{n}\right)^n} dx.$$

Příklad 3. *Určete následující limitu (postup výpočtu zdůvodněte):*

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^{\infty} \frac{\cos\left(\frac{x}{n}\right)}{\left(1 + \frac{x}{n}\right)^n} dx.$$

Řešení. $\int_0^{\infty} \frac{1}{e^x} = 1.$

□

Plán přednášky

- 1 Písemka
- 2 Domácí úlohy z minulého týdne
- 3 **Návodné úlohy**

Najděte ortonormální bázi vektorového prostoru generovaného funkcemi $\sin(x)$, $\cos(x)$ na intervalu $\langle 0, \pi/2 \rangle$.

Určete kolmý průmět a vzdálenost funkce x od tohoto podprostoru.